

Tekirdağ İli Muratlı İlçesi 100. Yıl Caddesi'nin Çevre İmajı ve Kent Estetiği Açısından İncelenmesi

Cansel Akbaş¹, Tuğba Kiper²

Makale Geliş Tarihi (Submitted Date) : 26-07-2019 - Makale Kabul Tarihi (Accepted Date): 14-02-2020.

Öz

Kentsel alanların konforlu olması; görsel kaliteyi arttıracak gibi aynı zamanda sosyal yaşamın sürdürülebilirliğini de sağlamaktadır. Bu nedenle, çalışma genel çerçevesini "Planlama ve tasarım süreçlerinde kentlerin gelecek stratejilerinin belirlenmesinde; imaj ve konfor gibi parametreler dikkate alınmalıdır" hipotezi oluşturmaktadır. Bu kapsamda; çalışmada, çevre imajı ve kent estetiği açısından kullanıcı grubu için ilgi çekici, güvenli ve çeşitlilik sunan bir mekânsal tasarım yaklaşımının geliştirilmesi hedeflenmiştir. Bu amaçla; Tekirdağ ili Muratlı ilçesinde yoğun bir şekilde kullanılan, tarihi tren garının da içinde bulunduğu 100. Yıl Caddesi ele alınarak çevre imajı ve estetiği açısından irdelenmiştir. Amaç kapsamında, literatür bilgileri ve arazi gözlemleri çerçevesinde yapılı çevre analizleri (doluluk-boşluk analizi, kentsel donatı analizi, kat analizi, yapı malzeme analizi, ulaşım analizi, odak noktaları analizi) yapılarak, mevcut durum tespitine ilişkin SWOT analizi gerçekleştirilmiştir. Analizlerden elde edilen bulgular çerçevesinde; mekânsal tasarım kararları geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çevre imajı, Kent estetiği, Tekirdağ İli Muratlı İlçesi, Kentsel konfor.

Investigation of Tekirdag Province Muratlı District 100. Yıl Avenue in terms of Environmental Image and Urban Aesthetics

Abstract

The comfort of urban areas not only enhances visual quality but also ensures the sustainability of social life. Therefore, the hypothesis "parameters such as image and comfort should be considered in determining the future strategies of cities in planning and design processes" constitutes the general framework of the study. In this context, developing a spatial design approach that is interesting, safe and offers diversity for the user group in terms of environmental image and urban aesthetics is aimed in this study. For this purpose, 100. Yıl Avenue, which is used extensively in Muratlı district of Tekirdağ, including the historical railway station was examined in terms of its environmental image and aesthetics. Within the scope of the aim, structured environmental analyses (occupancy-gap analysis, urban reinforcement analysis, floor analysis, building material analysis, transportation analysis, focal points analysis) were carried out within the framework of literature information and field observations, and SWOT analysis was performed to determine the current situation. Spatial design decisions regarding the findings obtained from the analyses were developed.

Keywords: *Environmental image, Urban aesthetics, Muratlı District of Tekirdağ, Urban comfort*

---

¹ Mimar, Namık Kemal Üniversitesi., Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, canselakbass@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-3825-2580

² Prof. Dr., Namık Kemal Üniversitesi, Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, e-posta: tkiper@nku.edu.tr, ORCID ID: 0000-0003-3396-5661

1. GİRİŞ

Kent; bireylerin bir arada yaşadığı ve etkileşim içerisinde bulunduğu fiziki, sosyal ve ekolojik birçok faktörün etkisi ile şekillenmiş mekânlardır. Birol (2007)'e göre ise, kent; tarihin farklı dönemlerine ait fiziksel, sosyal ve kültürel katmanların tarihsel süreklilik içinde üst üste yığılması sonucu oluşan fiziksel, mekânsal ve sosyal bir ortamdır. Dolayısıyla süreç içerisinde, farklı faktörlerin etkisi ile kentlerin taşıdıkları anlamlar ve fonksiyonlar sürekli olarak değişikliğe uğramıştır. Özellikle, zaman içerisinde değişen ihtiyaç ve yaşam koşulları ile birlikte sanayileşme ve beraberinde gelişen kentleşmenin etkisi ile bir değişim ve dönüşüm süreci yaşanmıştır (Güremen, 2011; Kısakürek, Bayazıt, 2018; İlhan ve Özsrkıntı Kasap 2018; Karakurt, 2006). Bu durum, değişim ve dönüşüm süreci yaşayan kentler için farklı planlama yaklaşım ve uygulamalarını beraberinde getirmiştir. 1990'lı yılların başında yeni kentleşme hareketi ile başlayarak "Sürdürülebilir Kent, Ekolojik Kent Yavaş Kent, Yaşanabilir Kent, Akıllı Kent, Kompakt Kent girişimleri adları altında gelişen planlama ve tasarım yaklaşımları benzer kaygılarla çeşitlenen çözümler sunmaktadır. Öyle ki Martinelli (2005)'in de çalışmasında; 18. yüzyıl ortalarında başlayan Endüstri Devrimi ile ortaya çıkan teknik, sosyal ve kültürel değişimlerin etkisiyle şekillenen kentlerde modernizmin etkisinin görüldüğünden bahsetmiştir (Martinelli, 2005). Bütün bu yaklaşımların temelinde kentsel çevreyi iyileştirmek, doğal kaynakları daha ekonomik ve sürdürülebilir kullanmak, sosyal olarak daha çok bütünleşmek gibi hedefler yer almıştır. Ancak bu hedeflerle birlikte; çevresel imaj, kent kimliği ve kent estetiği gibi kavramlar da zaman içerisinde farklı isimlerle anılsa da hep dikkate alınan ölçütler arasında olmuştur. Estetikliği ön plana çıkararak farklı yaklaşımlar da olmuştur. Güzel kent hareketi bunlardan biridir. Güzel kent yaklaşımında, geniş bulvarlar, anıtsal yapıların baskın olduğu meydanlar, biçimsel peyzaj unsurları ve dengeli temel alan sembolik bir estetik anlayışı hâkim olmuştur. Kentsel mekânın devamlılığı içinde sokaklar, meydanlar gibi pek çok kamusal alanda mimari ve estetik esaslar ön planda yer almıştır (Enlil, 2012).

Dolayısıyla kent planlamasında; üslup birliği, düzen, anıtsallık ve simetri gibi nitelikler öne çıkmıştır (Enlil, 2012; Kılınç, 2013). Öyle ki süreç içerisinde; Becerik (2001)'in de belirttiği gibi; ölçü, ölçek, oran, ritim, renk, doku, simetri, denge, doluluk boşluk gibi biçime ait ölçütler estetik kaygıların bir sonucu olarak kentsel planlama ve tasarım yaklaşımlarında dikkate alınmıştır. Bununla birlikte mekânsal boyutta; taşıyıcı sistem, kullanılan malzeme, bina cepheleri, cephe oranları, binaların simgesel etkisi, genel görünüm bileşenleri ile birlikte; yollar, meydanlar, açık ve yeşil alanlar, bahçeler, bütün peyzaj elemanları, açık ve kapalı mekânlar, tek yapı ya da yapı grupları, yüksek yapılar ve kent mobilyalarının oluşturduğu görünüm kent estetiğinin oluşumunda oldukça etkilidir. Ayrıca; topoğrafya, iklim, bitki örtüsü, fauna, jeolojik ve jeomorfolojik yapı ile su varlığından oluşan doğal etmenler de kent estetiğinin oluşumunda önemli rol oynarlar (Erdoğan, 2006; Eyüboğlu Erşen, 2014). Böylelikle kentsel estetik kavramı kentin kimliğiyle, yapı ve doğal çevre bağlamında ilgilidir. İlhan ve Özsrkıntı Kasap (2018); de malzeme, doku ve renk öğeleri, donatılar, tanıtıcı öğeler, doğal dengeler ve buna benzer psikolojik ve biyolojik açıdan insana huzur ve mutluluk veren birçok eleman ve özelliklerin, mekânların kalitesini artırdığını vurgulamaktadır. Bir kentin kimliği o yere ait ve özgün olan, uzun bir süreçte oluşan ve diğer kentlerden ayıran her şeydir aslında ve duyularla algılanan sosyo-kültürel temeli olan bir özellik de taşımaktadır (Es, 2007; Eyüboğlu Erşen, 2014). Bütün bu bileşenlerin etkisi ile kentler farklı özellikler kazanarak karakterize olurlar. Kentlerin farklı karakterleri, kent kimliği, kent profili ve kent imgesi kavramlarıyla açıklanmaktadır. Bir kenti, farklılaştıran, ayırıcı özelliklerini oluşturan bütün bu özellikler, onun kimliğini oluşturmaktadır (Kaypak, 2010). Kentin estetik değeri ve imajı da kentsel kimliği güçlendiren birer değerlerdir.

Kent imgesi kentin yapılaşmış çevresinde gözlemlenen sınırlar, bölgeler, kanallar ve düğüm noktaları ile tanımlanabilir (Lynch, 1960; Önem ve Kılınçaslan, 2005). Kentsel imge, kent kimliğinin belirleyicisi durumunda olmasının yanı sıra kente ait duyumsamaların, zihinde

oluşturduğu yansımaları şeklinde tanımlanmaktadır (Güremen, 2011; Kısakürek, Bayazıt, 2018).

Kentsel dokunun bir parçası olan cadde ve sokaklar da; ayrımsanabilir özellikler taşıyan, insanların sosyal gereksinmelerini karşılayan, haftanın her günü ve gece-gündüz “yaşayan” bir özellik gösteren kentin birer imgesini oluşturan elemanlardır. Dolayısıyla da herkes tarafından erişilebilen, günlük eylemlerin gerçekleştirildiği, iletişim ve etkileşim sağlandığı bu mekânlar, kentsel yaşamın canlandırılmasında ve kent kimliğinin güçlenmesine katkıları büyüktür (Oktay, 2011; Eren, 2018). Öyle ki, Yıldız ve ark. (2017) ve Günay ve Selman (1994) da; kentin hafızada kalabilmesi ve kimliğin algılanabilmesinin yollar, caddeler, meydanlar ve yapılar ile sağlanabildiğini belirtmektedir. Bu anlamda, Şanzelize Caddesi/ChampsElysées Bulvarı (Paris-Fransa), Hollywood Bulvarı/Walk of Fame (Los Angeles, ABD), Broadway (Newyork/ABD), İstiklal Caddesi (Beyoğlu/İstanbul), Yüksel Caddesi (Kızılay/Ankara) ve Atatürk Caddesi (Kordonboyu/İzmir) örneklendirilebilir.

Bu kapsamda; çalışmada, çevre imajı ve kent estetiği açısından kullanıcı grubu için ilgi çekici, güvenli ve çeşitlilik sunan bir mekânsal tasarım yaklaşımının geliştirilmesi hedeflenmiştir. Bu amaçla; Tekirdağ ili Muratlı ilçesinde yoğun bir şekilde kullanılan, tarihi tren garının da içinde bulunduğu 100. Yıl Caddesi ele alınarak çevre imajı, kent kimliği ve estetiği açısından irdelenmiştir. Bu kapsamda, literatür bilgileri ve arazi gözlemleri çerçevesinde yapılı çevre analizleri (doluluk-boşluk analizi, kentsel donatı analizi, kat analizi, yapı malzeme analizi, ulaşım analizi, odak noktaları analizi ve nirengi noktaları (landmark) analizi) yapılmıştır. Bu analizler doğrultusunda kent için önemli bir cadde olan 100. Yıl Caddesi'ne ilişkin çeşitli öneriler geliştirilmiştir.

2.MATERYAL VE METOT

2.1.Materyal

Çalışma alanı, Tekirdağ kent merkezinin 24 kilometre kuzeyinde yer alan Muratlı ilçesinde bulunmaktadır. Muratlı ilçesi; doğusunda Çorlu ilçesi, güneyinde Süleymanpaşa ilçesi ve

kuzeyinde Kırklareli ilinin Lüleburgaz ilçesi ile çevrili olup, yaklaşık 427 km² lik yüzölçümüne sahiptir. Muratlı, coğrafi konumu, karayolu ve demiryolu bağlantısı ve sanayi tesislerine yakınlığı ile Trakya içinde önemli bir lojistik potansiyele sahiptir. Aynı zamanda, tarihte geçit yolu üzerinde yer alan bir merkez olması nedeniyle de önem kazanmıştır. İlçede ilk yerleşmeler M.Ö. 1200-1700 tarihlerinde geçici yerleşmeler şeklinde gerçekleşmiştir. Bununla birlikte 1870'de tren yolu inşa edildiği esnada Muratlı'nın sadece 17 haneli bir köyden ibaret olduğu bilinmektedir. Ancak 1923-1924 Lozan mübadeleleri ile gelen nüfus bu çevrede iskân edilmesine bağlı olarak nüfusta artış olmuştur. Yine Cumhuriyetin ilk yıllarında Makedonya'dan gelen Arnavutların, Priştine, Geylan, Prezren çevresinden gelen göçmenlerin Muratlı yöresine yerleştirilmesiyle nüfus artışı devam etmiştir. 1931'de Bulgaristan'dan, 1934'te Romanya'dan göçmenler gelmesi nedeniyle Muratlı'nın nüfusu artmıştır (Serez, 2007; Şahin, 2014; URL-1; Eres, 2015). İlçe nüfusu 2018 yılsonu verilerine göre; 28.537 dir (URL-2).

Muratlı kent kimliği açısından önem taşıyan ve tarihi tren garının da içinde bulunduğu 100. Yıl Caddesi çalışmanın ana materyalini oluşturmaktadır (Şekil 1).

Şekil 1. Çalışma alanı

Çalışma alanı ve konusuyla ilgili yerli, yabancı yazılı ve görsel literatür, ilgili kurum ve kuruluşlardan alınan veriler, arazi çalışmalarında yapılan yerinde gözlemler sonucu elde edilen

veriler ile Muratlı Belediyesi'ne ait 1/1000 ölçekli hali hazır pafta araştırmanın diğer materyallerini oluşturmaktadır.

2.2. Yöntem

Çalışmada; Tekirdağ İli Muratlı İlçesi'nde yer alan 100. Yıl Caddesi örneğinde; çevre imajı ve kent estetiği açısından kullanıcı grubu için ilgi çekici, güvenli ve çeşitlilik sunan bir mekânsal tasarım yaklaşımının geliştirilmesi hedeflenmiştir. Amaç doğrultusunda, araştırma, literatür taramaları ve mekana yönelik çeşitli analizlerin yapıldığı arazi çalışmaları ile desteklenmiştir. Çalışma metodu; çalışmanın amaç ve öneminin belirlenmesi, verilerin toplanması, verilerin değerlendirilerek mekânsal analizlerin yapılması ile tasarım kararlarının geliştirilmesi çerçevesinde oluşturulmuştur. Çalışma yönteminin belirlenmesinde; Cengiz ve Keçecioğlu Dağlı (2017), Acarlı ve ark. (2018) ve Mısırlı ve ark. (2019)'nın çalışmalarından yararlanılmıştır. Öncelikle, konu ve alanla ilgili çeşitli kaynaklardan yararlanılarak, literatür verileri değerlendirilmiştir. Literatür çalışmaları ve yerinde tespate dayalı arazi gözlemleri paralelinde; örnek alana ilişkin, doluluk-boşluk analizi, kat yükseklikleri analizi, kentsel donatı alanları analizi, yapı malzeme analizi, ulaşım analizi, odak noktaları analizi ve nirengi noktaları (landmark) analizine ilişkin ilişkin haritalar hazırlanarak mevcut durum analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular kapsamında alana ilişkin güçlü ve zayıf yönler ile fırsat ve tehditlerin belirlendiği Swot Analizi yapılmıştır. Son aşamada, elde edilen tüm veriler ve hazırlanan haritalar doğrultusunda çeşitli tasarım önerileri geliştirilmiştir. Yapılan tasarım önerilerinde; kimlik ve anlam, okunabilirlik, konfor ve imaj ile erişim kolaylığı gibi ilkeler göz önüne alınmıştır. Nitekim Özaydın (2001), okunabilirliğin; sokaklarda doluluk boşluk durumu, yükseklik genişlik oranları ve yönlendirici işaretlerle, yeşil alanlarda ise yönlendirici yollar, bitki ve kent mobilyaları kullanımı gibi uygulamalarla sağlanabileceğini ortaya koymuştur.

3. BULGULAR VE TARTIŞMA

Çalışma alanı içerisindeki yapılan gözlemler sonucunda 100.Yıl Caddesi'nin yoğun olarak kullanıldığı gözlemlenmiştir. Ticari, idari ve eğitim amaçlı birçok yaş grubundan, yerel halk ve civar mahalle/köy halkı tarafından kullanılmaktadır. 100. Yıl Caddesi ve bağlantısında 78 adet yapı bulunmaktadır. Alan içindeki bu yapıların büyük bir çoğunluğu günümüz dönemine ait olup, geçmiş dönemlere ilişkin yapılmış pasajlar ve kültür merkezi yıkılmış yerine geçici olarak otopark kullanımına ayrılmıştır (Şekil 2). Daha önce Namık Kemal Üniversitesi Muratlı Yüksekokul Binası olarak kullanılan bina, şu anda hiçbir kullanıma dâhil edilmemiş olup, işlevsizdir.

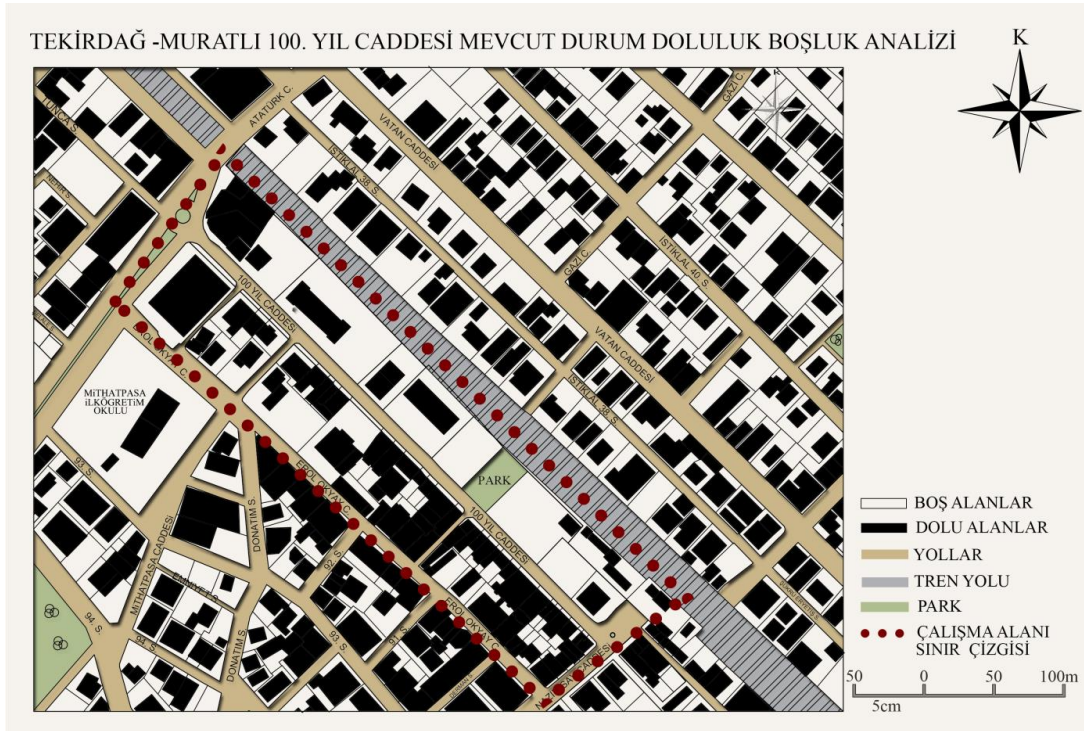
Şekil 2. Geçici otopark kullanımına ayrılmış alan

Bulgular kapsamında, çalışma alanının mevcut durumuna ilişkin olarak doluluk-boşluk analizi, kat yükseklikleri analizi, kentsel donatı alanları analizi, yapı malzeme analizi, ulaşım analizi, odak noktaları analizi ve nirengi noktaları (landmark) analizi yapılmıştır.

Doluluk-Boşluk Analizi

100. Yıl Caddesi içindeki yapılar ve açık alanlar gösterilerek doluluk boşluk oranı analiz edilmiştir. Muratlı ilçesi, genel anlamda bakıldığında dengeli bir dolu-boş alan oranına sahiptir. Fakat 100. Yıl Caddesi üzerindeki yapılaşmanın doğu yönünde çok yoğun olduğu batı yönünde ise daha az yoğun olduğu görülmektedir. Yani dengeli bir dolu alan boş alan yapısına sahip değildir. Bu durum da mekân hissi üzerinde olumsuz etkilere sahiptir (Şekil 3).

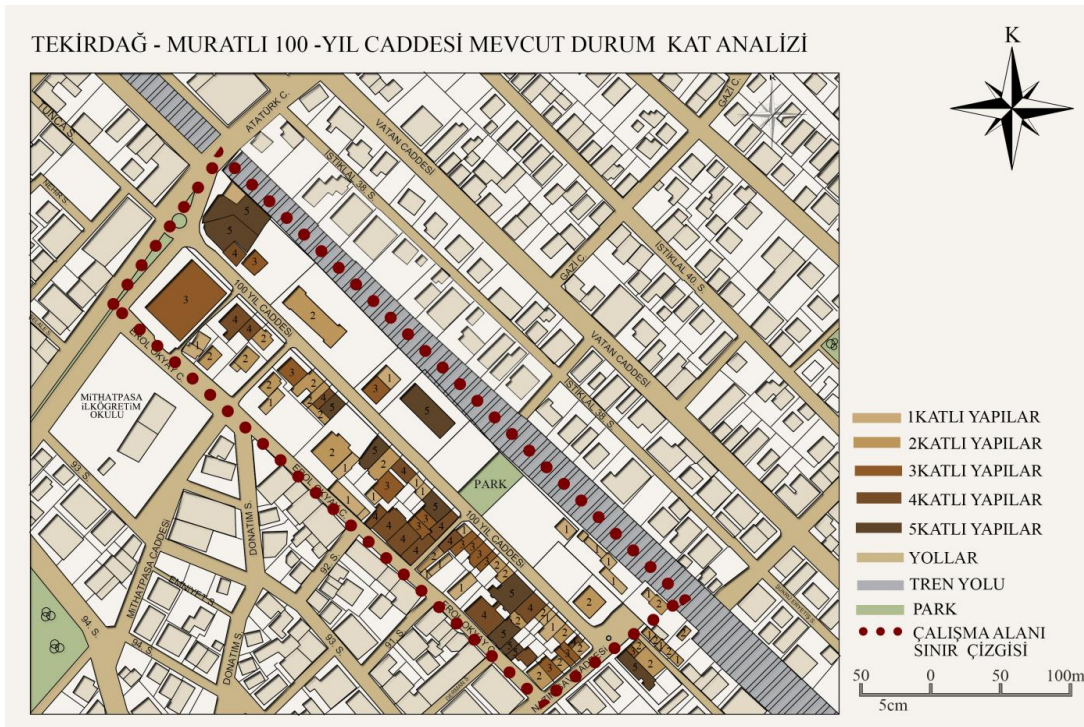

Şekil 3. 100. Yıl Caddesi mevcut durum doluluk boşluk analizi

Kat Yükseklikleri Analizi

Çalışma alanı içerisinde yer alan yapıların %24'ü (19 adet) 1 katlı, %27'si (21 adet) 2 katlı, %18'i (14 adet) 3 katlı, %18'i (14 adet) 4

katlı ve % 13'ü (10 adet) 5 katlıdır. Sokak dokusu kat yüksekliği açısından incelendiğinde insan ölçüsü açısından dengeli bir yapılaşmanın olmadığı görülmektedir (Şekil 4).

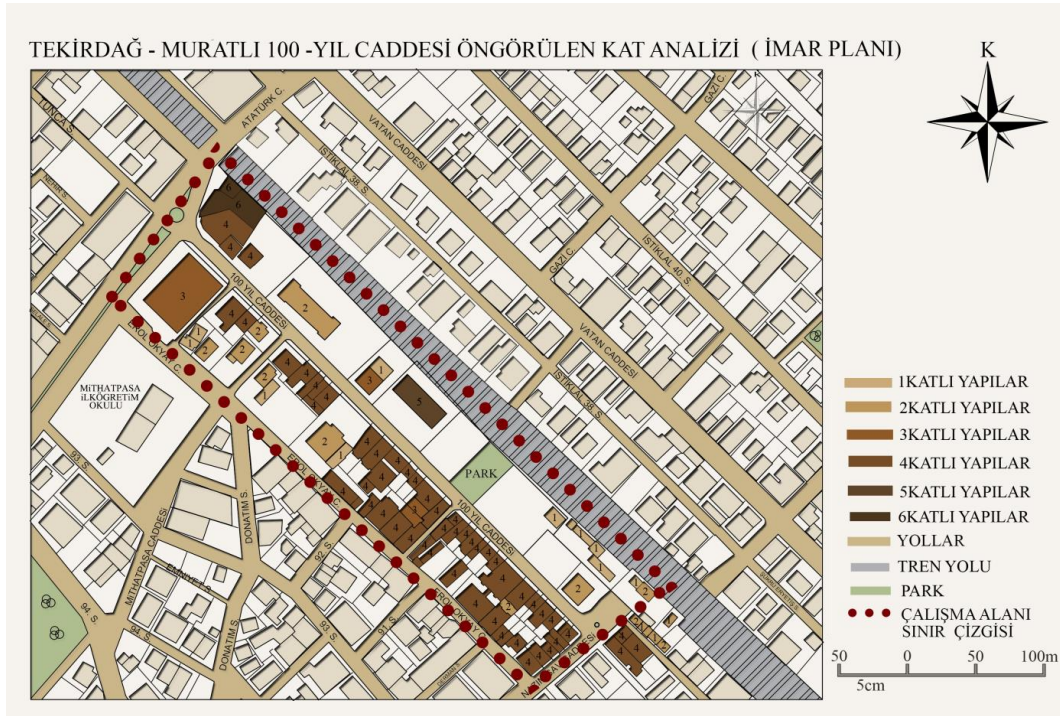

Şekil 4. 100. Yıl Caddesi mevcut durum kat analizi

İmar planına göre çalışma alanı içerisinde %13'ü (10 adet) 1 katlı, %12'si (9 adet) 2 katlı, %4'ü (3 adet) 3 katlı, %68'i (53 adet) 4 katlı, %1'i (1 adet) 5 katlı, %3 ü (2 adet) 6 katlı

yapılar olacak şekilde öngörülmüştür. Bu planlama mevcut duruma göre daha dengeli ve olumlu bir yapılaşmayı amaçlamıştır (Şekil 5).

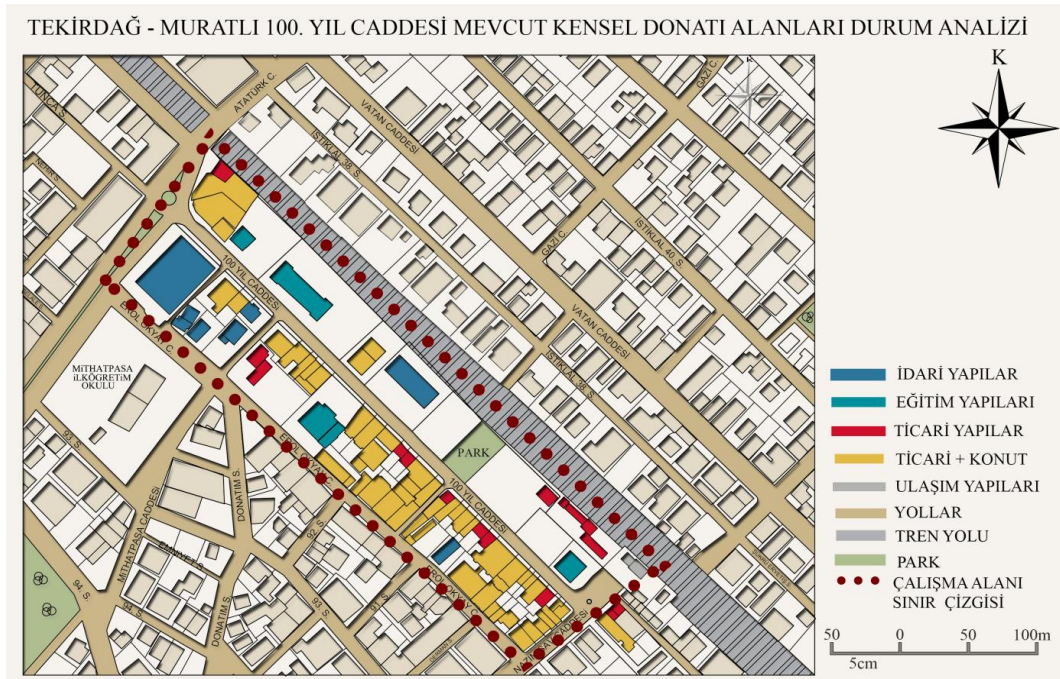

Şekil 5. 100. Yıl Caddesi öngörülen kat analizi

Kentsel Donatı Alanları Analizi Bulguları

Çalışma alanı içerisinde yer alan yapıların %11'i (9 adet) idari yapı, %6'sı (5 adet) eğitim yapısı, %18'i (14 adet) ticari yapı, %3'ü (2 adet)

ulaşım yapısı ve %62'si (48 adet) konut+ ticari yapıdır. Çalışma alanında çoğunlukla konut ve ticari alanlar bulunmaktadır (Şekil 6).

Şekil 6. 100. Yıl Caddesi mevcut kentsel donatı alanları durum analizi

TEKİRDAĞ - MURATLI 100. YIL CADDESİ ÖNGÖRÜLEN ULAŞIM ANALİZİ

Şekil 8. 100. Yıl Caddesi öngörülen ulaşım durumu analizi

Şekil 9. 100. Yıl Caddesi Trafik Akışı

Şekil 10. Yaya Geçidi

Odak Noktaları Analizi Bulguları

Çalışma alanına 500m, 1000m ve 2000m mesafeleri kapsayan odaklar belirlenmiştir. Bu kapsamda alan içerisinde belirlenen uzaklıklarda yürüme mesafesinde birçok odak noktası bulunmaktadır. Bu odak noktaları: İnanlı Çeşmesi açık konser alanı ve mesire alanı, Muratlı Belediye Binası, Saat Kulesi, Atatürk Evi Müzesi, NKÜ Muratlı Yüksekokul eski binası, tren garı, Muratlı Kültür Merkezi'dir. Bu odak noktaları caddenin kullanımı ile ilişkili olduğu için önemlidir. Ayrıca caddenin kimliğinin belirlenmesinde önemli bir etkidir. Özellikle caddenin üzerinde bulunan NKÜ Muratlı Yüksekokul eski binası ve tren garı tarihi dokusu nedeniyle nirengi noktalarını oluşturmaktadır (Şekil 11).

Swot Analizi Bulguları

Swot analizi sonucu alana ilişkin olarak; güçlü ve zayıf yönler ile fırsat ve tehditler belirlenmiştir. Yapılan değerlendirmeler kapsamında; tarihi dokuya sahip tren garı binasının olması, merkezi noktada yer alması,

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Yapılan analizler sonucunda Muratlı ilçesinde bulunan 100. Yıl caddesi çevre imajı ve estetiği ile ilgili bazı çıkarımlarda bulunulmuştur. Zayıf ve güçlü yönleri belirlenmiş ve bunun sonucunda çeşitli tasarım önerileri geliştirilmiştir (Şekil 12 - Şekil 18).

Kent estetiği açısından incelendiğinde, cephelerde kat yükseklikleri olarak uyumun olmadığı ve dil birliğinin bulunmadığı gözlemlenmiştir. Kentsel donatı alanları açısından da bir bütünü kapsamamaktadır. Bu

sebeple kat yüksekliklerinin imar planına uygun olarak (4 kat) insan ölçeğinde algılanabilir mekânlar olarak düzenlenmesi; kaçak yapıların yıkılması, eski ve az katlı yapıların yenilenmesi önerilmiştir. Cephelerde de birbirini tamamlayan renk tonları, uygun malzemeler ve tek tip tabela kullanılması öngörülmüştür (Şekil 14 - Şekil 15 - Şekil 19). Bu çalışmaya ek olarak kentsel donatı elemanları (Çöp kutusu, aydınlatma elemanı, bant, duba vb.) tasarıma uygun bir şekilde seçilmesi düşünülmüştür.

Şekil 12. 100. Yıl Caddesi vaziyet planı

Şekil 13. A-A Kesiti

Şekil 14. 100. Yıl Caddesi cephe düzenlemesi ve NKÜ Muratlı Eski Yüksekokul Binası

Şekil 15. 100. Yıl Caddesi cephe düzenlemesi

Şekil 16. 100. Yıl Caddesi Caddesi ve NKÜ Muratlı Eski Yüksekokul Binası

100. Yıl Caddesi düzensiz ve plansız bir yapılaşmaya maruz kalmıştır. Tarihi doku açısından pek de yoğun olmayan bu bölgede var olan tarihi yapılar da günlük hayata adapte edilmemiştir. NKÜ Muratlı Eski Yüksekokul Binası gibi. (Şuan işlevsiz bir şekilde boş durumdadır.) Bu alana kullanıcı ihtiyaçlarına yönelik olarak yaşanılabilir bir mekân yaratmak adına; kütüphane, atölye, sergi alanı vb. çok farklı işlevler yüklenebilir. Diğer bir tarihi yapı olan Muratlı Tren Garı, aktif olarak kullanılmasından dolayı günlük yaşama kısmen adapte olmuştur. Yapılan bu öneri çalışmasında NKÜ Muratlı Eski Yüksekokul binasına halkın

kullanımına çekmek için kütüphane işlevi yüklenmiştir. Geçici otopark alanı olarak kullanılan alana ise, Tren Garı ve NKÜ Muratlı Eski Yüksekokul binasının tarihi yapısına uygun yapılar inşa edilmesi planlanmıştır. Bu sayede tarihi yapıyı güncel yaşama taşımak amaçlanmıştır. Bu yapılara atölye işlevi yüklenmiştir. Ön kısımda, yöresel ürünlerin sergileneceği/satılabileceği bir açık pazar düşünülmüştür. Arka kısmında ise atölye çalışanlarının kullanacağı açık alanlar tasarlanmıştır. Çatı kısmına teras yapılarak halkın kullanımına bırakılmıştır (Şekil 17 ve 18).

Şekil 17. Yapılması planlanan atölye binaları ve açık pazar/sergi alanı -1

Şekil 18. Yapılması planlanan atölye binaları ve açık pazar/sergi alanı-2

Ulaşım açısından cadde incelendiğinde, araçlar için ulaşımın kolay olduğu fakat fazla araç olmasından dolayı hem görüntü kirliliği yarattığı hem de yayalar için engel oluşturduğu belirlenmiştir. Bu sebeple yaya öncelikli bir tasarım yaklaşımı geliştirilmiştir (Şekil 19). Çift şeritli olan yolun tek şeride indirilmesi ve yaya yollarının genişletilmesi düşünülmüştür. Ayrıca bisiklet yolu ve yaya yolu üzerinde engelli izi

tasarlanmıştır. Yayaların caddeye daha kolay ulaşımı için caddenin orta konumundan tren yolunun diğer tarafına alt geçit planlanmıştır. Bu alt geçit yapılması planlanan meydan ve kapalı otoparkla ilişkilendirilmiştir. Yaya ve araç yolunu ayırıcı nitelikte hem gölge etkisi yaratıcı hem de estetik katkı sağlayacak bitkisel düzenleme önerilmiştir.

Şekil 19. Yaya Yolu, bisiklet yolu, araç yolu ve yeşil bant

Sonuç olarak, çalışma çerçevesinde cadde ve sokakların kentsel dokunun bir parçası olarak kentsel imaj ve konforun oluşumunda oldukça etkili oldukları üzerinde durularak, Tekirdağ İli Muratlı İlçesi'nde yer alan 100. Yıl Caddesi

örneğinde; çevre imajı ve kent estetiği açısından kullanıcı grubu için ilgi çekici, güvenli ve çeşitlilik sunan yaya öncelikli bir mekânsal tasarım yaklaşımı geliştirilmiştir.

KAYNAKLAR

- 1) Acarlı, B., Kiper, T., Korkut, A. (2018) *Kent meydanlarının fiziksel mekan kalitesi: İstanbul Taksim Meydanı ve Yakın Çevresi*, Kent Akademisi, 11 (33), 29-41.
- 2) Becerik, B. (2001) *Mimarlıkta estetik olgusu ve değerlendirilmesi sorunu*. İTÜ Fen Bilimleri Ens. Mimarlık Anabilim Dalı, 105 s.
- 3) Birol G. (2007) *Bir kentin kimliği ve Kervansaray Otelii üzerine bir değerlendirme*. Arkitekt Dergisi, 514, 46-54.
- 4) Cengiz, C., Keçecioglu Dağlı, P. (2017) *Bartın geleneksel kent dokusunda yaya konfor düzeyinin saptanmasına yönelik bir çalışma*. Bartın Orman Fakültesi Dergisi, 19 (1): 19-31.
- 5) Enlil, Z. (2012) *Garden city*. http://www.yildiz.edu.tr/~enlil/KPT/ DERS11_a.pdf.
- 6) Eren, E.T. (2018) *Kent merkezinde caddelerin yayalaştırılması: Trabzon Kahramanmaraş Caddesi örneği*. MEGARON, 13(3):480-491.
- 7) Eres, Z. (2015) *Kırdan/kentten Muratlı: bir cumhuriyet köyü*. Mimarlık 386, 46.
- 8) Erdoğan, E. (2006) *Çevre ve kent estetiği*. Bartın Orman Fakültesi Dergisi, 8(9), 68-77.
- 9) Es, M. (2007). *Kent üzerine düşünceler*. Plato Danışmanlık Eğitim A.Ş., İstanbul.
- 10) Eyüboğlu Erşen, A. (2014) *Kent estetik kurulları kavramı ve Kırklareli'nin kentsel kalitesinin artırılmasına olası etkileri*. acikerisim.kirklareli.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/20.500.11857/367/UPAD-2014.pdf.
- 11) Günay, B. ve Selman, M. (1994) *Kentsel görüntü ve kentsel estetik örnek kent: Ankara, kent, planlama, politika, sanat*. ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayını, Ankara.
- 12) Güremen, L. (2011) *Kent kimliği ve kent estetiği yönüyle kentsel donatı elemanlarının Amasya Kenti özelinde araştırılması*. e-Journal of New World Sciences Academy, 6(2), 254-291.
- 13) İlhan, M. E. H., Özsırkıntı Kasap (2018). *Sultanahmet Meydanı kent mobilyalarının estetik, işlevsellik ve algılanabilirlik ölçütlerinde kent dokusu ile uyumu*. Kent Akademisi, 11(4), 508-522.
- 14) Karakurt, E. (2006) *Kentsel mekânı düzenleme önerileri: modern kent planlama anlayışı ve postmodern kent planlama anlayışı*. Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 26, 1-25.
- 15) Kaypak Ş. (2010) *Antakya'nın kent kimliği açısından irdelenmesi*. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 7 (14), 373-392.
- 16) Kılınç, A. (2013) *Seçili başkentlerin kent planlama öyküsü: Ankara, Brasilla, Canberra, İslamabad, Washington DC, Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi, 17 - 27.*
- 17) Kısakürek Ş. Bayazıt, E. (2018) *Kahramanmaraş Kenti örneğinde kent kimliği ve kentsel donatı elemanları*. Turkish Journal of Forest Science, 2(1), 49-59.
- 18) Lynch, K. (1960) *The Image of the city*. MIT Press, Cambridge, MA.
- 19) Martinelli, A. (2005) *Global modernization: rethinking the project o modernity*. London: SAGE Publications.
- 20) Mısırlı, N., Kiper, T., Korkut, A. (2019) *Doğal ve kültürel kent kimliklerinin belirlenmesi: Edirne İli Karaağaç Mahallesi Örneği*. Bartın Orman Fakültesi Dergisi, 21(1), 52-65.
- 21) Oktay, D. (2011) *Kent kimliğine bütüncül bir bakış*. İdeal Kent, 3, 8-19.
- 22) Önem A. B., Kılınçaslan İ. (2005) *Haliç bölgesinde çevre algılama ve kentsel kimlik*. İTÜ Dergisi Mimarlık, Planlama ve Tasarım, 4 (1),115-125.
- 23) Özaydın, G. (2001) *Kentsel tasarım kontrollerine yönelik kıyı yönetim modeli, alan Ayrılık İlçesi*. İnşaat Teknolojileri Araştırma Grubu Çalışması, TÜBİTAK.
- 24) Serez, M. (2007) *Tekirdağ tarihi ve coğrafyası araştırmaları*. Dönmez Ofset, Ankara.
- 25) Şahin, V. (2014) *Tekirdağ İli'nde nüfus ve yerleşmenin coğrafi analizi*. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 7(35): 345-357.
- 26) URL-1, https://www.trakyaka.org.tr/upload/Node/33105/xfiles/Muratli_Ilce_Vizyonu.pdf. (Erişim Tarihi: 13.01.2019).
- 27) URL-2, https://www.nufusu.com/ilce/muratli_tekirdag-nufusu. (Erişim Tarihi: 13.01.2019).
- 28) Yaldız, E., Büyüksahin Sıramkaya, S., Aydın, D. (2017). *Station streets in formation of anatolian city identity; Konya*. Livenarch V-2017,28-30 Eylül 2017, Trabzon.